

Aramızdan Ayrılanları Saygıyla Anıyoruz

(Oda sicil no, adı soyadı, mezun olduğu okul, mezuniyet tarihi, vefat tarihi)

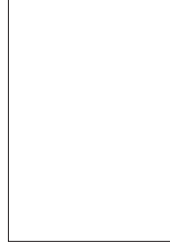
4166
Aydın Kunt
İDGSA
1971
3.2.2012

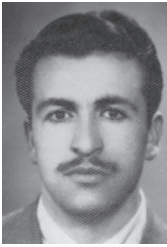
1350
Hüseyin Güngör
İTÜ
1944
5.2.2012

26338
Ayşe Aybek Batman
İTÜ
1988
6.2.2012

21678
Hüseyin Uysal
Trakya Üni.
1990
8.2.2012

183
Ali Barman
GSA
1953
16.2.2012

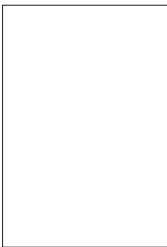
1206
Recep Yılmaz
İTÜ
1957
20.2.2012

2628
Ayla Karacabey
Harvard Üni.
1965
26.2.2012

3087
Ali Coşkun Eryılmaz
İst. Teknik Okulu
1967
26.2.2012

674
Salim Eser
MSGSÜ
25.1.2012

462
Hamit Sözer
GSA
1944
27.2.2012

2413
İbrahim Süzen
Milano Pt. Üni.
1971
28.2.2012

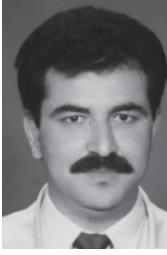
94
Hulusi Güngör
İTÜ
1952
5.4.2012

7636
İbrahim Hamit Ataç
İTÜ
1975
10.4.2012

5459
Şenay Ünsal
İDGSA
1972
10.4.2012

11647
Orhan Karaman
İDMMA
1980
12.4.2012

6789
Ömer Faruk Avan
Ank. DMMA
1974
13.4.2012

1879
Mustafa Kenan Arasan
FHS-des Saarlendes
1962
18.4.2012

10457
Uğur Yaylım
İDGSA
1979
3.5.2012

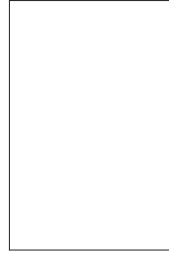
7855
Celal Bitikli
İDGSA
1976
15.5.2012

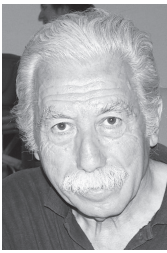
227
Orhan Dirik
FHS Berlin
1941
26.5.2012

10289
Kubilay Köse
İDGSA
1979
29.5.2012

31802
Ahmet Sinan Durak
İst. Kültür Üni.
2003
2.6.2012

749
Müşfik Erem
İTÜ
1955
15.5.2012

10060
Fatih Sanlı
İDGSA
1978
7.6.2012

6449
Fatih Adnan Pakdil
İDGSA
1974
8.6.2012

8125
Tamer Dengiz
İDMMA
1971
15.6.2012

5932
Alp Malik Evrenol
Stuttgart Tek. Ü.
1973
28.6.2012

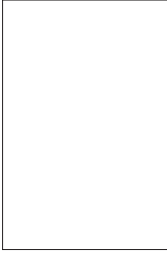
3376
Dinç Gürs
GSA
1969
12.7.2012

8631
Tunay Öztürk
KTÜ
1977
14.7.2012

3389
Üzeyir Erdin
İst. Teknik Okulu
1966
19.7.2012

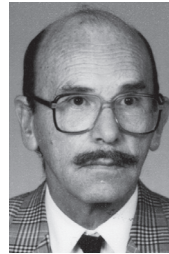
650
Şerif Celal Antel
İTÜ
1951
26.7.2012

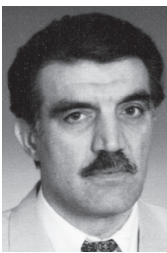
5099
Gökcan Ege
Kadıköy MMYO
1968
22.8.2012

22064
Mustafa Serdar Büyüktalaş
YTÜ
1991
28.8.2012

98
Turgut Övünç
İTÜ
1953
3.9.2012

5707
M. Zihni Altuncu
DMMA
1973
6.9.2012

8788
Recep Ali Terzi
İTÜ
1976
22.9.2012

1857
Yükselen Ayaydın
GSA
1962
11.10.2012

3590
Mete Oyal
GSA
1961
31.10.2012

1676
İbrahim Hakkı Özbatır
İDMMA
1967
4.11.2012

12901
Şeref Keser
ODTÜ
1981
30.11.2012

7233
Başar Uğur Uğursal
İTÜ
1975
10.12.2012

18327
Mehmet Murat Oğuz
YTÜ
1987
11.12.2012

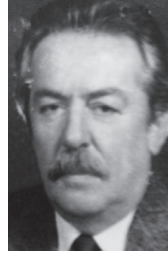
8716
Candan Bulak
İTÜ
1976
22.12.2012

2831
Kemal Gürbüz Orun
İst. Teknik Okulu
1964
24.12.2013

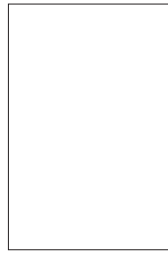
10696
Mustafa Babalık
İDMMA
1979
27.12.2012

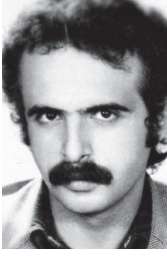
1750
Ertaç Çopuroğlu
İTÜ
1960
22.1.2013

303
Mehmet Suat Güven
İTÜ
1948
4.2.2013

429
A. Faruk Perker
GSA
1949
24.2.2013

8084
Enver Hasan Çebioğlu
İTÜ
1976
24.2.2013

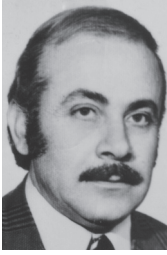
43416
Kadir Özveren
MSGSÜ
2012
23.3.2013

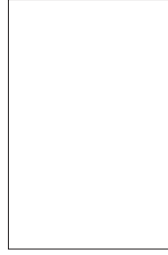
3917
Yalçın Zeybekoğlu
İst. Teknik Okulu
1970
25.3.2013

809
Muzaffer Sudalı
İTÜ
1948
31.3.2013

1008
Varujan Salmaslı
GSA
1955
2.4.2013

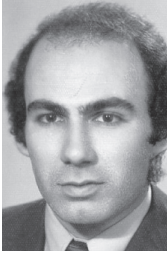
1440
Osman Tuncer Ünal
İTÜ
1960
15.4.2013

1046
Ali Doğan Günsav
İst. Teknik Okulu
1957
1.5.2013

797
Gündüz Atalık
İTÜ
1955
1.5.2013

5225
Balamir Kılıç
İDGSA
1972
5.5.2013

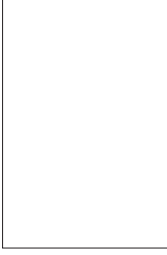
11603
Ahmet Hurşit Erkan
İDGSA
1980
10.6.2013

22037
Bora Örnek
YTÜ
1991
11.6.2013

738
Cihat Fındıkoğlu
GSA
1954
15.7.2013

1306
Ömer Faruk Ertek
İst. Teknik Okulu
1959
21.7.2013

13460
Serdar Efe
MSÜ
1982
26.7.2013

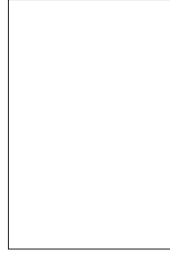
5661
Ahmet Eyüce
ODTÜ
1971
9.8.2013

3115
Cevat Kuban
GSA
1968
21.8.2013

8
Ahmet Çuhadaroglu
GSA
1949
29.8.2013

11746
Bekir Pınar
İDGSA
1980
29.8.2013

946
Şahin Koçak
İTÜ
1956
15.9.2013

14323
Vahap Ocakoğlu
MSÜ
1982
20.9.2013

13348
Naim Akbayrak
İDMMA
1981
2.10.2013

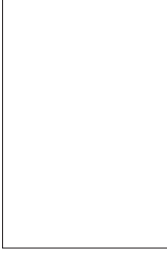
90
Mehmet Arman Güran
İTÜ
1953
6.10.2013

2045
Fethi Turhan Giritlioğlu
GSA
1963
12.10.2013

9145
Oktay Ekinci
GSA
1977
15.10.2013

910
İlyas Çokay
İTÜ
1956
7.11.2013

3570
Hakkı Önel
İDMMA
1969
10.11.2013

12271
Zekiye Güler Özdemir
GSA
1980
21.11.2013

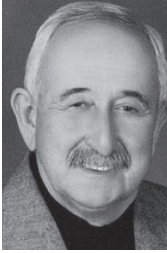
8645
Derviş Doğan Orhon
İDMMA
1977
9.12.2013

194
Gülgün Neyir Köprülü
İTÜ
1954
9.12.2013

5768
Orhan Saka
İDMMA
1973
11.12.2013

8180
Cezmi Ünsal
İDMMA
1974
12.12.2013

292
Perran Doğancı
İTÜ
1951
12.12.2013

14316
Ali Doğan Türker
İTÜ
1982
18.2.2013

5240
Ahmet Yener
GSA
1972
22.12.2013

1058
Yalçın Emiroğlu
İTÜ
1957
2.1.2014

552
Muhteşem Giray
GSÜ
1947
7.1.2014

16715
Aytanga Dener
MSÜ
1984
17.1.2014

26261
İlker Salih Canıtez
Trakya Üni.
1996
19.1.2014

1495
Semin Bahadır Selekman
İTÜ
1960
27.1.2014

PROF. DR. AHMET EYÜCE'Yİ KAYBETTİK

5661 sicil numaralı meslektaşımız, Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ahmet Eyüce'yi 9 Ağustos 2013 günü kaybettik. Ailesine, yakınlarına ve mimarlar topluluğuna başsağlığı dileriz.

Prof. Dr. Ahmet Eyüce'nin cenazesi 10 Ağustos 2013 Cumartesi günü Beşiktaş Sinan Paşa Camii'nde kılınan ikindi namazından sonra Karacaahmet Mezarlığı'nda defnedildi.

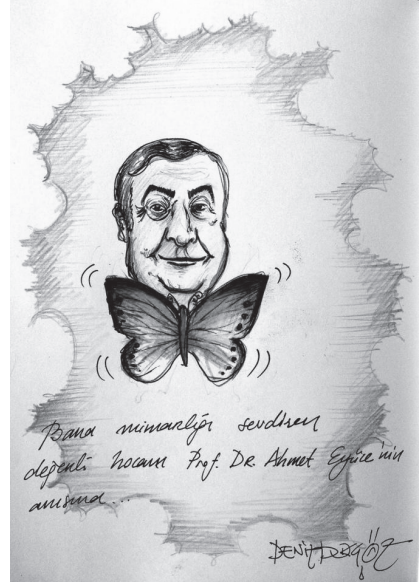
Ahmet Eyüce Kimdir?

Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Mimarlık Bölümü'nden 1973 yılında mezun olan Eyüce, yüksek lisans eğitimini 1976'da Ege Üniversitesi'nde tamamladıktan sonra, 1979'da aynı üniversiteden doktora derecesini aldı.

1992-2001 yılları arasında Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık Fakültesi'nde Mimarlık Bölümü başkan yardımcılığı; İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü'nde (İYTE) Mimarlık Fakültesi dekan yardımcılığı, Senato üyeliği, Yönetim Kurulu üyeliği, Mimarlık Bölümü başkanlığı, rektör danışmanlığı (kampus inşaatları mimari uygulamaları konusunda) görevlerini üstlenen Eyüce, 2006 yılından itibaren akademik kariyerini Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi dekanı olarak sürdürüyordu.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi Danışma Kurullarında da yer alan Ahmet Eyüce'nin Ö. Eyüce, S. Kutucu, K. Korkmaz, E. Yılmaz ile birlikte gerçekleştirdiği İzmir Büyükşehir Belediyesi Akvaryum Projesi, 1998 Ulusal Mimarlık Ödülü'ne değer görülmüştü.

www.mimarist.org/odadan/

CIHAT FINDIKOĞLU...

Mimarlığa aşkla bağlı sevgili Cihat arkadaşımı, 16 Temmuz Salı günü, Edirnekapı Şehitliğinde sonsuzluğa uğurladık.

Geçmişte bir gün, yıl 1954, Güzel Sanatlar Akademisi'nin cadde tarafındaki bahçesinde, bank üzerinde oturuyorduk. Yanımda Cihat ve sevgili arkadaşım Tarık Aka var. İkisi de henüz son sınıfta öğrenciler. Ben bir yıl önce mezun olmuşum. İki arkadaşım da okul içinde fazla bir yakınlığımız olmamıştı. Bank üzerindeki sohbetimiz, meğer yıllar sürecektir bir kardeşçe yaşamanın başlangıcı olacaktı...

O günlerde, İzmir Spor Sergi Sarayı için proje yarışması açılmıştı. Ben şartname almış ve etütlere başlamıştım. Cihat ve Tarık arkadaşlara, yarışmada bana yardımcı olmalarını önerdim, memnuniyetle kabul ettiler. Benim Mecidiyeköy'deki evimde çalışmalarını sürdürdük.

Proje tamamlandı, İzmir'e postaladık. Sonuç açıklandı, projemiz mansiyon kazanmıştı. Bin beş yüz lira olan ödülümüz bana geldiğinde, ödülü üçe böldüm, yine Akademi'de buluştuk ve paylarına düşen beşer yüz lirayı kendilerine ödedim. Öğrencilik yıllarında, ödüllenenmek önemli bir olaydı ve sevindirici olmuştu.

Böyle başladı, altmış yıl süren arkadaşlık ve dostluk. Süregelen yıllarda, pek çok ortak proje çalışmaları, acı tatlı günlerimiz oldu.

Sınırlı süreler, üçümüz de yurtdışında çalışmalarımızı yaptık. Cihat Almanya ve Finlandiya'da çalışmalar yaptı. Yurtdışına çıkışımızın öncesinde ve sonrasında, Orhan Şahinler ve Kâmil Bayur'un da katılımı ile birçok mimari proje yarışmalarına katıldık.

Cihat Fındıkoğlu, gecesini gündüzünü mimarlık düşünerek geçirmiş, önemli projelere imza atmış, uzun yıllar planlama çalışmalarında ve öğretim üyeliğinde görev yapmış çok değerli bir arkadaşımız. Cihat aramızdan ayrıldı artık. Işıklar içinde yatsın...

Dünya bir misafirhane... Baki kalan gök kubbede hoş bir seda...

Niyazi DURANAY

Mimarlara Mektup, no. 174 (Ağustos 2013)

KADİM DOSTUM CİHAT FINDIKOĞLU

Ebediyen yitirdiğimiz arkadaşım Cihat Fındıkoğlu yetenekli bir mimar, sevimli, zeki, yaşam dolu bir insandı. Dostum, ayrıca iyi yetişmiş bir kentsel tasarımcıydı. Cihat ile bizlerin ortaöğrenim yıllarımız 2. Dünya Savaşı'nın yokluk, yoksulluk, ağırlı, acılı yıllarıydı. Cihat, devletin desteğiyle yatılı bir ortaöğrenim öğrencisiydi. Ailesinden uzaktı. Yıllarca Denizli, Aydanpaşa liselerinde okumuş, Güzel Sanatlar Akademisi'nin Mimarlık Bölümü'nü bilinçle seçmişti. Bizlerin ilk birlikteliği, 1956 yılında Beyoğlu İstiklal Caddesi'nin Bekâr Sokağı'ndaki Niyazi Duranay, Kâmil Bayur, Tark Aka'nın mimari bürosu olmuştu. Üç genç dostumuz kazandıkları mimari proje yarışmasının çizimlerini yapmak için söz konusu büroyu tutmuşlardı. Dostlarımızın Ankara Ulus Meydanı'nda çok önemli bir yapıyı inşa etme umutları ne yazık ki gerçekleşmemiş, kiralanmış büro sonunda beş mimarın ortak mekânına dönüşmüştü.

Yarışmalar için sabahlamalar, proje tesliminde yaşanan gerilimler, başarılar, arada başarısızlıklarla dolu olan o günler, kazanılan paralarla alınan yeni, eski ve hırpalanmış arabaların, motosikletlerin öyküleriyle de doluydu.

Cihat Fındıkoğlu, Orhan Şahinler, Niyazi Duranay

Cihat dostumun her başarısından sonra söylediği, “Arkadaşlar arsa alalım, yatırım yapalım” sözlerini anımsıyorum.

Söz konusu yıllar bugünler gibi ülkenin gerilimli yıllarıydı. 27 Mayıs 1960 sonrası aşırı siyasi özgüveni olan Demokrat Parti iktidarı son buluyor, Bekâr Sokak'ın kullanılışı da sona eriyordu. Tarık Aka New York'ta, Niyazi Duranay Lozan'da, Cihat Fındıkoğlu Münih ve Helsinki'de yıllarca kalıyorlar ve sonrasında tekrar ülkelerine dönüyorlardı. Cihat, önce şehircilik çalışmalarını Ankara'da sürdürüyordu. Verimliydi, çalışkandı, son iki üç yılına kadar umutluydu, mutluydu.

Arkadaşım, dostum, insanlara olan sevgisini, saygısını her zaman korudu. İnsanları sevdi, insanlar tarafından da sevidi. İlerleyen yaşında da bu böyleydi, değişmedi. Ne yazık ki duygularını ve maddi varlığını paylaşmasını bilen arkadaşımın yaşamının son üç yılı, sıkça kullandığı sözcük gibi, “trajik bir son” oldu. Hak ettiklerinden yoksun olarak yaşamına veda etti...

Prof. Orhan ŞAHİNLER

MSGSÜ Emekli Öğretim Üyesi

Mimarlara Mektup, no. 174 (Ağustos 2013)

PROF. DR. GÜNDÜZ ATALIK ANISINA

Sevgili hocamız Prof. Dr. Gündüz Atalık'ı 30 Nisan 2013 günü kaybettik. İTÜ Şehir ve Bölge Planlaması Bölümü'nün yapı taşlarından biri olan hocamızı kaybetmenin derin üzüntüsü içindeyiz. Fakültemizde ve bölümümüzde uzun yıllar ders veren, yöneticilik görevlerinde bulunan, özellikle Bölge Planlama programının gelişmesinde önemli katkılar sağlayan hocamızı saygı ile anıyoruz.

1931 yılında İstanbul'da doğan Prof. Dr. Gündüz Atalık 1949 yılında İstanbul Erkek Lisesi'ni bitirmiş, 1955 yılında İTÜ Mimarlık Fakültesi'ndeki öğrenimini tamamlamıştır. 1955 yılında İTÜ Mimarlık Fakültesi III. Bina Bilgisi Kürsüsüne asistan olarak atanmış ve 1961 yılında doktorasını tamamlamıştır.

1963-1967 yılları arasında İmar ve İskân Bakanlığı Bölge Planlama Dairesi'nde uzman ve yönetici olarak görev alan Prof. Dr. Gündüz Atalık, 1964-1966 yılları arasında OECD bursu alarak İtalya ve Fransa'da konu alanı ile ilgili araştırmalar yapmıştır. Prof. Dr. Atalık 1967 yılında Şehircilik alanında doçent unvanı almış, 1967-1968 yılları arasında İTÜ Şehircilik Enstitüsü'nde genel sekreterlik, 1971-1974 yılları arasında KTÜ İnşaat ve Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü'nde bölüm başkanlığı ve öğretim üyeliği görevlerinde bulunmuştur. 1972 yılında İngiltere'de Manchester Üniversitesi'nde ziyaretçi araştırmacı olarak bulunan Prof. Dr. Gündüz Atalık, 1974 yılında İTÜ Mühendislik Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü Şehircilik Kürsüsü başkanı olarak atanmıştır. 1975 yılında profesör unvanı almış, 1979-1980 yılları arasında İTÜ Mühendislik Mimarlık Fakültesi dekanlığı görevinde bulunmuştur. 1982 yılında Mimarlık Fakültesi ile Mühendislik Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü'nün birleşmesi sonucunda İTÜ Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlaması Bölümü kadrosunda görev almıştır. Prof. Dr. Gündüz Atalık, 1985-1988 ve 1988-1991 yılları arasında iki dönem İTÜ Mimarlık Fakültesi dekanlığı görevinde bulunmuştur.

Prof. Dr. Gündüz Atalık İTÜ Şehir ve Bölge Planlaması Bölümü Bölge Planlama Anabilim Dalı ve Bölge Planlama Yüksek Lisans Programının kurulmasında ve geliştirilmesinde önemli katkılarda bulunmuş, 1990 yılında 30. Avrupa “Regional Science Association (RSA)” kongresini yerel organizasyon komitesi ile gerçekleştirmiştir. 1991 yılında *Resmî Gazete*’de ilan edilerek yürürlüğe giren Bölge Bilimi Türk Milli Komitesi’nin kurucu başkanlığını yapmış, Uusal Bölge Bilimi ve Bölge Planlama kongrelerinin gerçekleştirilmesinde önemli roller üstlenmiştir. 1990 yılında “European Science Foundation” tarafından desteklenen ve 1991-1994 yıllarını kapsayan “Regional and Urban Restructuring in Europe” araştırma projesine Türkiye’yi temsilen katılan Prof. Dr. Atalık, aynı zamanda “European Regional Science Association Council”de de ülkemizi temsilen görev almıştır.

Prof. Dr. Atalık 1991-1994 yılları arasında TÜBİTAK tarafından desteklenen “Ekolojik Dengenin Korunması ve Sürdürülmesi Açısından Kentsel Sistemlerin Planlanması” başlıklı araştırma projesinin yürütücülüğünü yapmıştır.

1988-1993 yılları arasında Antalya Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu başkanı, 1990 ve 1992-1993 yıllarında Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu üyesi, 1994-1998 yılları arasında İstanbul 2. Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu üyesi olarak görev yapmıştır.

Prof. Dr. Gündüz Atalık’ın Türkçe ve İngilizce olarak on iki bilimsel kitabı, makale, bildiri, rapor ve ders notu olmak üzere sekseni aşkın eseri bulunmaktadır.

Handan TÜRKOĞLU, Prof. Dr.

İTÜ Şehir ve Bölge Planlaması Bölümü Başkanı

Mimarlara Mektup, no. 172 (Haziran 2013)

HAKKI ÖNEL’İ ANLAMAK

Kurumu ile özdeşleşmiş, yönetici özellikleri gelişmiş ve kurucu bir kimlik. Başarılı bir mimar, başarılı bir öğretmen. Sivil topluma inanan ve bu anlamdaki örneği, Mimarlar Odası ile kurduğu ilişkilerle veren bir hoca. Çok çalışkan ve çok üretken. İçinde bulunduğu tüm kurumlara, ortamlara ve ortaklıklara karşı aidiyeti yaşayan, ülkesine olan sorumluluğunu hiç unutmayan ve bu nedenle gelecek adına öğrencilerine farklı bir özen ile sevgi gösteren bir akademisyen. Bilim ve akıl birlikteliğine inanan bir aydın.

Bu cümlelerle Hakkı Hocayı betimleyip, çoğunu bildiğiniz niteliklerini sizlerle paylaşmaya çalıştım. Paylaştım çünkü bunlar onun neden önemli ve değerli olduğunu kanıtlarcasına uygar ve duyarlı bir öğretim üyesini tanımlıyor. Hele benim gibi öğrenciliğinden beri onunla tam kırk yılı Yıldız’da beraber yaşamış biri için. Tüm birlikteliklerimizde, ortak çalışmalarımızda ortak akılı öne çıkaran, uzmanlaşmanın önemini bilen, ancak farklı uzmanlıkları da öğrenmek ve çalıştığı konu üzerinde kolay sentez yapabilmek isteği ile onlardan uzak durmayan, üretimi esas alan, yaşamın, sevginin ve insanın ayırdında olan bir Hakkı Önel’i yaşadım.

Öğrenmeye dayalı yapısı onu öğrenciliğinden itibaren biriktiren, deneyimleyen ve çıkarımlar yaparak kendi özelinde bir senteze ulaşan kimliğe taşımıştır. Bu kimlik her zaman, her ortamda kendini açıkça ifade etmiş, övgülerle karşılaştığı gibi, eleştiriler de hiç eksilmemiştir. Aldığı eleştiriler

ağırlıkla kurucu ve yönetici yönüne ilişkindir. Kurumunun İstanbul Teknik Okulu'ndan Yıldız Teknik Üniversitesi'ne olan dönüşüm sürecinin neredeyse tüm aşamalarını yaşamış ve bu süreçte Mimarlık Fakültesi ile Mimarlık Bölümü'nden giderek üniversitenin diğer birimlerinde yönetici ve/veya öğretim üyesi olarak başat roller üstlenmiştir. Dolayısıyla bu süreç içerisinde ağırlıkla fakültesi adına verdiği yoğun emeklere paralel olarak karar vericilerden biri olmuştur. Özellikle yardımcısı olduğum dekanlığı döneminde bu yönü daha baskın hale gelmiş, kurumsal gelişim, kurumsal etik ve kurum ile birey arasındaki dengeler yönünden bu değerleri korumak için önemli kararlara imza atmıştır. Değindiğim eleştiriler çoğunlukla bu dönemde yoğunlaşmış, bazılarınca herhangi bir ölçüt ortaya konulmaksızın "fazla sert" olduğu dile getirilmiştir. Oysa Hakkı Önel'in yapmak istediği ya da yaptığı, tüm akademisyenlerin kurum adına aynı sorumluluğu taşıması ve belirtilen genel ilke ve değerlerin, koşulların herkes için geçerli olduğu bir yapılanmayı sürekli kılmaktır. Bundan rahatsızlık duyanlar her kurumda var olan sınırlı bir kesimdi. Kendi alışkanlıklarını, sürekli bireyi öne çıkararak, yanında kurumsal gelenek ile çağdaş üniversite söylemlerini hamasi biçimde ilave ederek devam ettirmekten yana olanlardı. Onlara bu yönde seçenekler ya da tercihler sunulmuştu. Bu kesimin bir bölümü kırılmış olsalar da Hakkı Önel'in kendi doğruları adına bu kararları almadığını hızla kavrayarak saygı duymuşlar ve gereğini kurum adına yapmışlardır. Ancak diğer bölüm, içi boşaltılmış alışkanlıkları için bu değerler ve Hakkı Önel ile mücadele yolunu seçmişler ve bunu sürdürmüşlerdir. Ne yazık ki üniversitelerin günümüzde taşıdığı kimlik ve düzey itibarıyla şimdilerde o alışkanlıkları nedeniyle makbul kişilerin en önünde yer bile alabilmişlerdir. Dolayısıyla Hakkı Önel'in her zaman olduğu gibi resmi daha büyük okuduğu yine kanıtlanmıştır.

Sevgili hocam, içimden bunları yazmak geldi. O dönemler, bugünkü durumumuza olduğu gibi çok üzül müştün, biliyorum. Çünkü emek vermeyi, sorumluluk taşımayı, kurumu sevmeyi, çalışmayı ve üretmeyi istiyor, bunun dışına çıkan eylemler ve kişiler seni rahatsız ediyordu. Yoksa bireyi dışlayan, sevgiyi umursamayan, arkadaşlığa inanmayan ve ortaklıklara güvenmeyen bir Hakkı Önel hiçbir zaman olmadı. Onun için bunları yazmak istedim. Belki de hâlâ böyle düşünenler için bir cevap yazısı oldu. Her şey için yürekten teşekkürler. Saygıyla.

Zekai GÖRGÜLÜ, Prof. Dr.

Mimarlara Mektup, no. 178 (Aralık 2013)

HAKKI ÖNEL'İN KENDİ KALEMİNDEN ÖZGEÇMİŞİ

Makedonya'ya (Üsküp) yerleşen geniş bir ataerkil akıncı beyi ailesinin anavatana zorunlu göçü (Balkan Savaşı) nedeniyle küçülen çekirdek ailenin dördüncü çocuğu olarak 1 Ocak 1948'de Manisa'nın Turgutlu (Kasaba) ilçesinde dünyaya geldi. İçinde bulunduğu koşulları ve yakın çevresini algılamaya başladığında, çok ama daha da çok çalışması gerektiğini gördü. Bu nedenle, sırası ile ilköğretimini aynı ilçede (1954-59 arası İnkılap İlkokulu), ortaöğretimini Manisa Lisesi ve Edirne'de (parasız yatılı), yükseköğretimini de İstanbul DMMA Mimarlık Bölümü'nde (YÖK'ten sonra YTÜ) dört yıllık lisans ve bir yıl süreli yüksek lisans eğitimlerinin tümünü "okul birincisi" olarak (Millî Eğitim Bakanlığı'ndan burslu) tamamladı ve 1970 yılında da (dönem yitirmeden) derece ile (birincilikle) "yüksek mimar" oldu. 1971 yılında da ortaöğretimde tanıdığı ve gönül verdiği sınıf arkadaşı (aynı

ilçeden, ilkokul öğretmeni) ile evlenerek, mezun olduğu kurumda asistan (araştırma görevlisi) olarak akademik meslek yaşamına başladı. 1975 yılında 1184 sayılı yasaya göre doktor asistan unvanı ile bağımsız ders vererek, 1979'da doçent, 1988 yılında da profesör oldu.

Öğretim üyeliği sürecince başta İDMMA ve buna bağlı akademilerle YTÜ ve İstanbul'un diğer üniversitelerinin mimarlık, inşaat mühendisliği ve güzel sanatlar fakültelerinde lisans ve lisansüstü düzeyinde (gündüz ve akşam eğitimi olarak) tasarım ve yapıya ilişkin birçok dersler verdi. Fen ve sosyal bilimler enstitülerinde iki yüzün üzerinde tez danışmanlığı, yüksek lisans ve doktora tezi yürütücülüklerinde bulundu. Mimarlık alanında yüze yakın sayıda yardımcı doçent, doçent ve profesörlük yükseltme ve atama jüri üyeliklerinde görev aldı. 1981 yılında YTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü kapsamında "Lisansüstü Mimarlık Yapı Dalı" programının kuruculuk görevinde bulundu. Prof. Maruf Önal'ın emekliliği nedeniyle Yapı Üretimi Bilim Dalı kurucu üyesi olarak bilim dalı başkanı oldu.

Öğretim üyesi olarak eğitime sağladığı katkı yanında birçok bilimsel çalışmalara da katılarak mimarlık alanında ulusal ve uluslararası yayın (6 kitap, 3 ders notu, 85 bildiri, makale ve poster sunu), konferans, sempozyum, seminer ve çalıştay etkinliklerinde bulundu. Yürürlükteki yasa ve yönetmenlikler kapsamında 'telif eser' olarak (döner sermaye kapsamında) 95 projede yöneticilik ve sorumluluk yüklenerek mimarlık mesleğine de uygulama bağlamında katkı sağlayarak, katıldığı 13 mimari proje yarışmasında 11 ödül kazandı. Eğitim, öğretim ve mesleki çalışmalarına koşut olarak 1979 yılından itibaren bağlı bulunduğu fakülte ve bölümlerin akademik, yönetim organlarında (komisyon ve komite üyelikleri ile bölüm kurulu, fakülte kurulu, fakülte yönetim kurulu, senato vb) önce "asistan ve doçent temsilcisi" daha sonra da "profesör temsilcisi" olarak görev yaptı. Bunun yanında 1981 yılından 1995 yılına değin aralıksız Mimarlık Fakültesi dekan yardımcılığı, dekan vekilliği (14 yıl kesintisiz) ve daha sonra da 3 yıl süre ile (1997-2000) Mimarlık Fakültesi dekanlığı ve "senatörlük" yaptı.

Prof. Önel, akademik çalışmalarına koşut olarak TMMOB Mimarlar Odası 36. ve 37. dönem Onur Kurulu başkanı, Mesleki Eğitim Komitesi başkanı, AB ve GATS süreci ile uyum yasaları bağlamında Mimarlık ve Eğitim Kurultayı başkanlıkları, Afet ve Deprem Komitesi üyesi, UIA ve Dış İlişkiler Komitesi üyeliği görevleri yanında Kültür Bakanlığı, Kültür ve Tabiat Varlıkları İstanbul III Numaralı (İstanbul Boğaziçi ve Adalar Bölgesi) Koruma Kurulu başkanlığını yürütmüş olup, UNESCO-ICOMOS üyeliği gibi hizmetleri belirli aralarla sürdürmüştür. Yıldız Üniversitesi Vakfı (YÜV), Mimarlık Vakfı (MİV) ve YTÜ Koruma ve Yaşatma Derneği ile Mimarlık Fakültesi Eğitim ve Kültür Hizmetleri Derneği'nde kurucu üye ve başkanlık görevleri yaparak, üyesi bulunduğu sekiz dernek ve vakıf aracılığı ile yaklaşık her yıl 600 yükseköğretim öğrencisine "burs desteği" veren kuruluşların (STK) kurumsallaşmasına katkı sağlamıştır.

BENİM MÜŞFİK ABİM

Sanıyorum 1974 sonuydu. Bir yandan üniversitede okuyor bir yandan orada burada kısa süreli çalışıyordum. Yakın bir tarihte nişanlanma ihtimalim vardı. Anlayacağınız meteliğe kurşun atıyordum.

Kredi ve Yurtlar adında devletin bir kurumu öğrencilere az da olsa aylık bir kredi veriyordu. Başvurduğumda bazı şartların yanı sıra iki de kefil istediklerini öğrendim. Büyükada'dan dostumuz mimar Semiha (Akpınar) Abla, kendisinin ve Mimarlar Odası başkanı bir tanıdığının daha kefil olabileceğini söylediğinde sevindim tabii. Belki de Mimarlar Odası'nı ilk duyduğumdu bu.

Hiç unutmuyorum, İstiklal Caddesi'nde yağmur çiseliyordu. O mimarın Yeni Melek Sineması'nın yanındaki bürosuna gidiyorduk Semiha Abla'yla birlikte. Yeni sayılabilecek bir iş hanının üst katlarından birindeydi. Dairenin kapısı açıldığında karşımızda 40 yaşlarında bir adam duruyordu. Siyah dik yakalı bir kazak vardı. "Demek meslektaş olacağız, çok iyi yapmışsın", dedikten sonra konuya girmiş, kefalet belgelerini sorgusuz sualsiz imzalamıştı. Çay ikramındaki konuşmalardan sonra teşekkür edip ayrılmıştık.

Bir yıl sonra, toplumsal mücadelenin yükseldiği ve beni de sürüklediği günlerde seçtiğim Türkiye İşçi Partisi'nin kurucusu, yöneticisi olarak tekrar karşılaşıyordum, o nazik ölçülü insanla.

Sonra zaman okyanus gibi aktı. Bir dolu serüven yaşadık bireysel ve toplumsal hayatımızda her birimiz. Öyle şekillendik. Hayatın zorlu şartları ilişkimize ara da verdiriyordu, buluşturuyordu da.

Ve hayat, o kadar mücadeleden sonra eşi Nuran Abla'ya kanser, ona da Parkinson hastalığını reva görmüştü. Artık evden pek çıkamaz olmuşlardı. Her ziyaretimizde meslektaşlarını, yoldaşlarını görmenin sevinciyle sorunlarını hiç belli etmeden sevecenlikle karşılıyorlardı bizleri. Müşfik Abimin o şartlara karşın, geçmişten hiç yüksünmeyişi ve güncel olayları değerlendirmedeki sınıfsal bakışı benim için imrenilecek bir durum oldu hep.

2010 yılının ocak ayının bir günü Maltepe'de onun için toplanmaya karar vermiştik. O gün hem Mimarlar Odası'ndan hem Türkiye İşçi Partisi'nden arkadaşlarını görünce o kadar heyecanlanmıştı ki Müşfik Abim, baştaki çekinceleri bir yana, o gün sevgili eşinin tembihlerine rağmen, Parkinson nedeniyle iki yıldır yürüyerek çıkmadığı evinden, dört kat inip sonra da yürüyerek gelmişti üç kilometrelik yolu. Bu yoğunluklu dost meclisi ve yaratılmış coşkulu birliktelik, ne kadar belli etmemeye çalışsa da gözlerini yaşartıyordu Müşfik Abimin. Bir şeyler söylemesi istenince de, buluşma öncesi, "Aman benden konuşma istemeyin, cümleleri toparlayamıyorum", diyen sanki o değilmiş gibi ardına sözcükleri ekleyiveriyordu. O gün Müşfik Abi'yle uzun hasret giderenler de oldu, yüreğini bölüştüğünü gözlerindeki sıcaklığa ve merhabasına yansıtan da. Bu, toplu halde buluştuğumuz son beraberliğimizdi.

Nuran-Müşfik Erem

Mimarlar Odası Genel Kurulu'nda 2. sıra, soldan sağa: Mete Göktuğ (ikinci), Hasan Çakır (üçüncü), Müşfik Erem (beşinci), Şaban Ormanlar (yedinci), Yücel Gürsel (sekizinci).

Mimarlar Odası'na 1955 yılında üye olan, Toplumcu Mimarlar Fikir Kulübü üyesi, odamızı toplumcu anlayışa sahip kılan kuşağın önderlerinden, Türkiye İşçi Partisi'nin bütün dönemlerinin emektarlarından Müşfik Abim, her ziyaretimizde biraz daha sessizleşiyordu. Değerli hayat arkadaşı Nuran Ablamın ani vefatının ardından sitemsiz, sonsuzluğa gidiverdi.

Niye benim de bir parçam onunla birlikte gidiverdi?

Doğum Ölüm Hayat

Bilindiği gibi doğum ve ölüm doğasal diyalektik bir bütün. Kendi içinde her doğum bir mucize ve her ölüm erken addedilse de bu iki olgunun yüz milyarlarca kez tekrarlanan, sıradan olgular olduklarını görebiliriz.

Doğumu kutsayacak ve ölümü müthiş bir kayıp kılacak olan belki de en önemli etmen, ikisi arasındaki, adına hayat dediğimiz süreç olsa gerektir; hayatın nasıl yaşandığıdır, doğumu ve ölümü sıradanlıktan çıkaracak olan bence.

Sanırım bunun ölçütü de belirsiz değildir. Yeryüzü ekosistemine uyumlu yaşamaya çalışırken, dünyayı ve onun tüm varlıklarını kendi çıkarları için hayâsızca kullanan sistemin ve onun egemenlerinin hükümrânlığına son verecek mesleki, siyasi mücadele içinde olmaktır bunun ölçütü. Yani teori ve pratikte emeği ve doğayı özgürleştirmekten, ezilenden, barıştan ve doğasallıktan yana olan mesleki, siyasi mücadele içinde yer almaktır. Bu mücadeleyi yaşamının omurgası yapmaktır.

Yani kişisel hayatın, böyle bir mücadele süreciyle özdeşleşerek toplumsal hayata dönüşmesidir, doğuma ve hayata bir başka değer, ölüme bir başka keder verecek olan bana göre.

Müşfik Abimin doğumu, hayatı ve ölümü için de böyle düşünüyorum. 20'li yaşlarından başlayarak tavizsiz, ısrarlı, kariyer beklentisi olmayan örgütlü hayatından ve bu hayatın benimkiyle buluşan kısmından bunu çıkarıyorum.

Öğrenmek müthiş bir bahtıyarlık değil miydi, ikizi olan bilmek ile birlikte. O da, en rafine olan yöntemle, hayatıyla öğretmeye devam etmişti hep.

O ve onun gibi yaşayanların egemen sisteme karşı yapılan mücadele sürecine kattıkları ve öğrettikleri yanı sıra, iyi ki doğmuşlar, yaşamışlar ve iyi ki ben bunun bir kısmına tanık olmuşum, diyorum. Ve anılarının hayatımı aydınlatmasını diliyorum.

H. Cevad ÖZDİL

Mimarlar Mektup, no. 160 (Haziran 2012)

MÜŞFİK EREM: “AHLAKİ, MESLEKİ, SİYASİ DURUŞ ÇAĞRISI”

Müşfik Erem'i son yolculuğuna uğurladık. Ne denir ki? Eşi Nuran Hanım'ın ardından gitmeye karar verdi. Işık'ı, Evren'i bizleri bırakarak, “arkasında güneş doğmayan büyük kapıdan” geçerek, bitmeyen sükûnete, sonsuzluğa karıştı.

Hasan Cevat Özdil ve Osman Kapusuz'la birlikte, sondan bir önceki görüşmemizde, adının ve soyadının siyah harflerle yazıldığı çelengi tarif etmişti zaten.

Parkinsona karşı direnişi de, kişiliği gibi sağlam beyefendi ve mimarca idi. Hiçbir koşulda nezaketinden taviz vermedi, kimsenin gönlünü kırmadı, sert, kızgın, kırıcı konuşmadı.

İstanbul Şube başkanlığı ve MYK üyeliği de yaptığı Mimarlar Odası platformlarında, TİP İstanbul il başkanlığı ve MYK üyeliği yaptığı, daha da zorlu siyasi mücadele alanlarında, buyurgan bir dil kullanmadı.

Bizi 1970'li yıllarda bir araya getiren Mimarlar Odası mücadele platformları, aynı zamanda farklı mesleki, siyasi kimliklerin, duruşların çelişkilerini, karşıtlıklarını, dinamizmini ve yaratıcılığını bağrında taşıyordu.

Müşfik Erem'in mesleki ve siyasi duruşu ile insani duruşu, tavrı, uyumlu bir bütünün, kişiliğin ifadesi idi. O duruş, iyi bir insan ve mimarın aynı zamanda iyi bir sosyalist oluşunun duruşu idi.

O duruş ve ifade sizi, sözel ya da biçimsel olarak, bir düşünceye, bir seçime, bir tutuma yönlendirmeye, zorlamaya çalışmaz, ama gönüllü bir katılıma kapı açar, davet ederdi. Beni 1975 sürecinde TİP'e davet ettiğinde, bu zaten beklediğim bir davet idi.

Anmadan geçmem mümkün değil, Şaban Ormanlar da benzer bir kişilik ve duruşa sahipti. İki ayrı/ karşıt siyasi görüş ve stratejinin temsilcisi, iki meslektaşın, Mimarlar Odası platformlarında gösterdikleri mücadele birliği ve arkadaşlık, demokrat tavırları ve yönetim tarzları; siyasi kültürümüze, bugün de ders almamız gereken, değerli bir mirastır. İkisi de mesleklerini yoğun siyasi mücadele koşullarında sürdürdüler, bilgi ve deneyimlerini genç meslektaşları ile arkadaşça paylaştılar.

Müşfik Erem, ağırlıklı olarak işçilerin, emekçilerin, meslek sahiplerinin oluşturdukları kooperatiflere yönelik, yerleşme-sosyal konut projeleri üretti. Bu projelerin hem plan şemalarının işleyiş rahatlığı, hem yalın estetiği, ama özellikle deprem riskinin gündemde olmadığı, önemsenmediği 1970'li yıllarda betonarme perde duvarları yatay yüklere karşı konumlandırarak, merdiven-asansör kovalarını kutu perde duvar içine alıp asimetrik yatay etkinin binayı döndürmesine karşı güçlü bir direnç olarak değerlendirmesi, mesleki teknik ve estetik sorumluluğun etik bir ifadesidir.

1974 yılında, Mimarlar Odası İstanbul Şubesi'nin öncülüğünde ve sekreteryasında, TMMOB Genel

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu ve şube başkanları bir arada, 1974. Ön sırada soldan dördüncü Müşfik Erem.

Kurulunda yönetmeliği onaylanarak TMMOB İstanbul Koordinasyon Kurulu (İKK) oluşturuldu. 1975 yılında, İKK ile birlikte ve sekretaryasının koordinasyonunda, aralarında TÛMÖD (Tüm Öğretim Üyeleri Derneği), TÛMAS (Tüm Asistanlar Derneği), İstanbul Tabip Odası, TÛMDER (Tüm Memurlar Derneği), İGD (İlerici Gençler Derneği), İKD (İlerici Kadınlar Derneği), DGD (Devrimci Gençler Derneği), DKD (Devrimci Kadınlar Derneği), SGB-GSB (Sosyalist Gençler Birliği), PİM (Pahalılık ve İşsizlikle Mücadele Derneği), DDKD'nin (Devrimci Doğu Kültürleri Derneği) olduğu 27 örgüt platformu oluşturuldu.

Farklı ve karşıt görüşlerin temsil edildiği bu platform oybirliği ilkesi çerçevesinde, birincisi Lütfi Kırdar Spor ve Sergi Sarayı'nda, ikincisi Taksim Meydanı'nda iki büyük demokratik eylem gerçekleştirdi. 15 Ocak 1976 tarihinde on beş bini aşkın kişinin katıldığı Taksim mitingi, sloganları, üç sözcüsü, tüm platform temsilcilerinin oybirliği ile belirlenmiş ve programını eksiksiz olarak uygulamış bir eylem olarak tarihe geçti. Basın bu eylemi yok saydı, hiçbir gazetede yer almadı.

Çok değil, bir yılı aşkın bir süre sonra 1 Mayıs 1977 yaşandı. 35 yıl sonra günlerce haftalarca tartışıldı.

Taksim mitinginin gerçekleştirilmesinde, Müşfik Erem'in siyasi duruşunun önemli rolü olmuştur. Müşfik Erem o yıllarda TİP İstanbul İl Örgütü çerçevesinde, Grafik Sanatlar Seksiyonunu oluşturdu.

Aralarında Yüksel Gürsel, Haluk Somer gibi mimarların Güzel Sanatlar Akademisi'nden ressam, grafik sanatçısı kırkı aşkın kişinin olduğu seksiyon, İstanbul'un afişlenmesinde, kültürel eylemlerin mekân düzenlemesinde yaygın bir toplumsal beğeni kazanmıştı. Grafik seksiyonu, Müşfik Erem'in yürütücülüğünde 1979 yılı Devrimler-Sosyalist Devrimler aylık takvimini hazırladı. Takvimin siyasi yayın sorumluluğunu, uyarı ve alternatif önerilere rağmen Müşfik Erem kendisi üstlendi.

12 Eylül yönetimi, takvimde yer alan bir şiir nedeniyle Müşfik Erem'i tutukladı, yargıladı ve 3,5 yıl sürecek olan mahkûmiyet kararı verdi.

Kuşkusuz mesleğiyle, emeğiyle geçinen bir aile için, Müşfik Erem için ağır bir darbe idi. Pek çok meslektaşı, yoldaşı gibi zor günler geçirdi, geçirdik ama yılmadı, yılmadık.

Mesleğini uyguladı, uyguladık. Bir derdimiz olduğunda birbirimizi aradık, paylaştık.

O benim, bizim rahatlıkla, içtenlikle sevgiyle söyleyebildiğimiz ismi gibi Müşfik abimizdi.

Not: Mitingin tertip komitesi, TÜMÖD Başkanı Prof. Nuri Karacan, İstanbul Tabip Odası Başkanı Prof. Özdemir İlter, İKK ve Platform Sekreteri Yücel Gürsel; miting sözcüleri Devrimci Gençlik Derneği Başkanı Bülent Uluer ve Yücel Gürsel idi.

Müşfik Erem'in siyasi yayın sorumluluğunu üstlendiği Devrimler-Sosyalist Devrimler takviminde yer alan ve 3,5 yıllık mahkûmiyetine neden olan şiir:

*İyi bak! Seç birini! İlki boyunduruktur
Uysal, yumuşak bir öküz yapar taşıyanı
Böylesi uşağıdır zenginin, boldur yulağı
Ve sıcaktır altındaki saman.
Ötekiyse, canımın içi, gizim benim,
Ötekiyse bir yıldızdır, parlar ve öldürür.
Saçar aydınlığını, kaçırır suçluları
Onu tutan, savuran ve
Bu kıyımlarla dolu dünyada ışık saçan el, yalnızdır.
Öküze özenen tembel, uyuşuk insan
Yozlaşır, öküzleşir, yitirir erdemini
Yeniden koyulur tırmanmaya evrim merdivenini!
Alnında yıldızı korkusuzca taşıyansa
Yaratan ve büyüyen olacaktır!*

José Martí

Yücel GÜRSEL

Mimarlara Mektup, no. 160 (Haziran 2012)

OKTAY EKİNCİ'Yİ KAYBETTİK

Mimarlar Odası'na uzun yıllar mesleğin farklı alanlarında önemli katkılarda bulunan, özellikle tarihi yapı ve çevrelerin korunması konusundaki kapsamlı çalışmaların öncüsü, yaşamını ülkemizin doğa ve kültür değerlerinin korunmasına adanmış Oktay Ekinci'yi 15 Ekim 2013 tarihinde kaybettik.

Oktay Ekinci için 17 Ekim 2013 Perşembe günü TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi Karaköy binasında bir tören düzenlendi.

Törenin açılışında konuşan TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şube Başkanı Prof. Dr. Deniz İncedayı Oktay Ekinci için, "Büyük ve cesur bir yürekti. Kalbine hepimizi sığdırdı. Parlak bir zekâydı. Toplumun belleğiydi. Duyarlı yurttaşların ansiklopedisi gibiydi" dedi. TMMOB Mimarlar Odası Genel Başkanı Eyüp Muhcu da konuşmasında "Kentsel dönüşüm mağdurlarının gönlünde taht kurmuştu" diyerek Ekinci'yi "yağmaya, ranta karşı direnenlerin dostu" olarak tanımladı.

Mimarlık Vakfı adına konuşan Mete Tırman, "Buradaki herkes mimarlığa karınca kararınca kat-

kıda bulunmaya çalışıyor, ama Oktay galiba bir karınca yuvasınca katkıda bulundu” dedi. Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi eski başkanı Niyazi Duranay, “*Cumhuriyet*’teki son yazısında benim adımla yazarak hepimize veda yazısı yazmış meğer” diye konuştu. Ekinci’nin hocası Prof. Dr. Esat Suer ise, “Böyle bir uğurlama töreninde bulunmak bana çok acı geliyor. Yeri doldurulamaz. Böyle yetmişmiş bir elemanın ne zaman ortaya çıkacağını merakla bekliyorum” dedi.

TMMOB Mimarlar Odası Genel Sekreteri Necip Mutlu, TMMOB Mimarlar Odası eski başkanlarından Bülent Tuna ve Yücel Gürsel, İstanbul Serbest Mimarlar Derneği Başkanı Ersen Gürsel de Oktay Ekinci’yi anlatan konuşmalar yaptılar.

Törenin ardından Oktay Ekinci’nin cenazesi, uzun yıllardır yazarlık yaptığı *Cumhuriyet* Gazetesi’nde gerçekleştirilecek törene uğurlandı.

Oktay Ekinci

Oktay Ekinci Kimdir?

1952 yılında Balıkesir’de doğdu. İlkokulu Erzincan ve İstanbul’da, orta öğrenimini İstanbul Pertevniyal Lisesi’nde tamamladı. 1969 yılında Devlet Güzel Sanatlar Akademisi, Mimarlık Bölümü’nde öğrenimine başladı. Öğrencilik yıllarında *Politika* gazetesinde ve çeşitli dergilerde yazarlık ve çizerek yaptı. Karikatür çalışmalarıyla sergilere katıldı, ödüller aldı. Fatih Halkevi’nde yöneticilik, Akademi’de öğrenci temsilciliği görevlerinde bulundu.

Mezuniyetinden sonra 1978’de Muğla Belediyesi’nde imar müdürü olarak kamu görevine başladı. Muğla kentsel sit alanı ve doğal/tarihsel çevrenin korunmasına yönelik planlama çalışmalarına katıldı, uygulamaları yönetti. 12 Eylül 1980’den sonra belediyeye “atama” ile gelen yönetimle anlaşamayarak istifa etti. Eşi Mimar Zehra Ekinci’yle birlikte serbest mimarlık çalışmalarını yürüttü. Eşi ve iki oğlu ile birlikte İstanbul’da yaşamaktaydı.

Mimarlar Odası’nın çeşitli kademelerinde yöneticilik görevleri üstlendi: Mimarlar Odası 31. dönem (1988-90) genel başkan yardımcısı, 32. dönem (1990-92) Merkez Yönetim Kurulu üyesi, 36. dönem (1998-2000), 37. dönem (2000-02), 39. Dönem (2004-06) genel başkan, 38. dönem (2002-04) Yayın Komitesi üyesi ve Mimarlar Odası İstanbul BK Şubesi 32. dönem (1992-94) ve 33. dönem (1994-96) Yönetim Kurulu başkanı olarak görev aldı.

Ekinci, 1980’lerden bu yana *Cumhuriyet* gazetesinde köşe yazarlığı yapmaktaydı. 1993’ten bu yana Mimar Sinan Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü’nde öğretim görevlisi olarak yüksek li-

Karikatür: Köksal Çiftçi

sans öğrencilerine “Kentsel Planlamada Yerel Kimlik” ve “Koruma Politikaları” derslerini ver-mekteydi.

1993’ten bugüne sırasıyla İstanbul, Erzurum, İstanbul, Antalya ve yine İstanbul’da Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulları’nda görev yaptı. İkinci, 2001 yılından bu yana Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu üyesiydi.

2007 yılından beri “gerçekçi bir kent kültürü programı” olan “İmar Dosyası” programını ha-zırlayıp sunmaktaydı.

1995 yılında “İstanbul’u Sarsan On Yıl” araş-tırma dizisiyle Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Başarı Ödülü’ne, 1996 yılında Mimarlar Odası’nın “Kayaköyü Barış ve Dostluk Köyü” kampanyasındaki etkin çalışmaları nedeniyle Abdi İpekçi Barış ve Dostluk Ödülü’ne, 2001

yılında mimarlık mirasının önemi için kamuoyu bilincine katkısı nedeniyle Uluslararası Kültürel Varlıkların Restorasyonu ve Korunması Çalışmaları Merkezi ICCROM’un dünya basınından ör-nek gösterdiği yazarlarla birlikte “Onur Ödülü”ne, 2002 yılında Avrupa-İstanbul Yayın Gurubu’nun “İstanbul Kent Ödülü”ne, 2002 yılında ise mimarlık sanatının tarihsel kaynaklarının korunmasındaki çabaları nedeniyle de Türk Sanat Kurumu’nun “Yılın Sanatçıları” ödül programı kapsamında “Sanat Onur Ödülü”ne değer görüldü. Çok sayıda kitabı yayımlandı.

Mimarlara Mektup, no. 177 (Kasım 2013)

BİR TOPLUM GÖNÜLLÜSÜNÜN ARDINDAN

“Kara haber çabuk gelir” derler; çok doğruymuş: Oktay Ekinci’nin kaybı haberi daha ilk yarım saat içinde beni ABD’de Atlanta’da yakaladı. Oysa İstanbul’dan yola çıkmadan birkaç gün önce kendisini hastanede görmüştüm. İzleyen günlerde de haberlerini sürekli olarak oğulları Esat ve Kerem’den almıştım: Her gün daha iyiye gidiyordu.

Hastanede ziyaret ettiğimde tehlikeyi atlattmış görünüyordu. Yoğun bakımdan çıkmıştı. Yattığı yerde, başından geçenleri yazarak anlatmayı deniyordu: “Yüksek tansiyona bağlı, sağ lopta beyin kanama-sı. İlk tanı: Erdal Atabek..., Coşkun Özdemir: Alman Hastanesi’ne...” Atabek ve Özdemir, gazetede geçirdiği krizde yardıma koşan Cumhuriyetçi doktorlardı. Oktay yazdıklarını bir kez de sözlü olarak yineledikten sonra yoğun bakımdan odaya geçerken doktorunun söylediklerini ve kendisinin yanı-tını aktardı. Doktor, “Size hastanenin en güzel, Boğaziçi manzaralı odasını verdik” demiş. Oktay’ın yanıtı, “Biliyor musunuz, bu manzaranın bozulmaması için ben bir ömür verdim” olmuş.

Oktay’ın yanıtı çok doğruydu ve belki de yaşamının en güzel özetiydi. Söz konusu pencereden

dışarıya baktım. Hastanenin önünü perdeleyen iki binanın arasından bir avuç deniz görülebiliyordu.

Oktay yaşamını toplum, çevre ve koruma konularına adanmıştı. Önce Mimarlar Odası'nda üstlendiği görevler, iki dönem genel başkanlık... UIA 2005 Mimarlık Kongresi için dünya mimarlarının İstanbul'da buluşması konusundaki öncülüğü... Koruma kurullarında zaman zaman esen ters rüzgârlara karşın sabırla al-

Mimarlar Odası, 1995

dığı gelgitli görevler: İstanbul, Erzurum, Antalya, Muğla, Kars koruma kurulları üyeliği. Gazete ve dergi yazıları: Özellikle de *Cumhuriyet*'teki "ÇED" ve "Uygarlıkların İzinde" köşeleri... Yazdığı kitaplar... Yurdun her köşesinde, birinden diğerine koşarak katıldığı toplantılar, paneller, konferanslar... Düzenleyip yönettiği TV programları... Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'ndeki öğretim görevi... Ödüller, jüri ödülleri... Bilemediğim daha nice etkinlikler... Konu sürekli olarak, çevre, kültür ve mimarlık değerlerinin korunmasıydı.

Bunca işi bir kişinin ömrüne sığdırabilmesi mümkün olabilir miydi? Şaşılacak gibi, ama olabiliyor-muş. Oktay son zamanlarda beliren sağlık sorunlarına karşın büyük bir inanç ve özveriyle hiç yılmamadan çabasını sürdürüyordu; hem de en üst düzeyde.

Bilindiği gibi, koruma bilinci Türkiye'ye çok geç gelmiştir. Yalnızca Osmanlı döneminde değil, Cumhuriyet döneminde bile çoğu yöneticiler kültürel değerleri, ülkenin mimarlık değerlerini gözlerini kırpmadan yok etmekten çekinmemişlerdir. Ülke bunun çarpıcı örnekleriyle doludur. Benzer duyarsızlıklar günümüzde bile sürmekte... İşte Taksim Meydanı ve Gezi Parkı uygulamaları, yasal koruma kararına karşın yıkılan İnönü Stadyumu, Emek Sineması, Ankara'da Su Süzgeci binası yalnızca birkaç örnek... Doğa kısıyımı da öyle: Kent içi yeşil alanların yapılaşmaya açılmasının yanı sıra akıllı (!) ya da çılgın projelerle İstanbul'un kuzey ormanlarının ve su havzalarının yok edilmesi, Ankara'da Atatürk Orman Çiftliği'nin kemirilmesi... HES'lerin getirdiği doğa kısıyımı, kıyı koruma şeridinin 50 m'den 10 m'ye indirilmesi, son günlerde yaşanan ODTÜ ormanı saldırısı... Bunlar bir anda akla geliverenler.

Kısacası, doğayı, toprağı, havayı, suyu, denizi, akarsuları, yeşili, ormanları, tarım alanlarını, tarihsel ve kültürel varlıklarımızı yağmalamayı hiç durmadan hâlâ bilinçsizce sürdürüyoruz. Oktay, kimi çevrelere sevimsiz olmak pahasına bütün bu çarpıklıklarla savaştı, kentsel ve kültürel yağmanın karşısında hep dimdik durdu. Çevrecinin ve korumacının daniskasını ararsanız, işte o, Oktay Ekinci'dir. Zamansız kaybının medyada yarattığı duyarlılık onun, toplumun bilinçlenmesi yolundaki çabalarının boşa gitmediğini gösteriyor.

Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Başkanı Deniz İncedayı'nın çok güzel özetlediği gibi, *"Büyük ve cesur bir yürekti. Parlak bir zekâydı. Toplumun belleğiydi. Kalbine hepimizi sığdırdı."* Hep, "bazı insanlar ölmemeli" diye düşünmüşümdür. Oktay da onlardan biriydi; artık toplumun belleğinde ve kalplerimizde yaşayacak.

Doğan HASOL

Cumhuriyet, 22 Ekim 2013

OKTAY EKİNCİ'NİN RÜYASI

Oktay on beş gündür hastanede yatıyordu. Beyin kanaması geçirdiği gün hastaneye koşmuş, eşi ve meslektaşımız Zehra Ekinci'den bilincinin yerinde olduğu, yaşamsal bir tehlikenin olmadığı bilgisini almıştım. O günden sonra arkadaşları, soranları da bilgilendirmek amacıyla sık sık ailesi ile haberleştim.

Oktay Ekinci ile 1988-1990 yıllarında TMMOB Mimarlar Odası II. başkanı olduğu dönemde tanışmıştık. Muğla'dan İstanbul'a henüz taşınmamışlardı. Anadolu'nun birçok tarihi, kültürel ve arkeolojik değerlerini yakından tanımak, yerelin sorunlarını birlikte tartışmak, katkı vermek üzere tatillerimizi panel, sempozyum gibi etkinliklerle değerlendirirdik.

14 Ekim Pazartesi günü akşamüstü, eşim Nilgün ile birlikte tekrar ziyaret ettik Oktay'ı. Bizi görünce çok mutlu oldu. Bir saate yakın sohbet ettik. Zehra'nın da uyarıları ile yasaklarını konuştuk: Artık İstanbul dışında toplantılara gitmek yok, gece çalışmaları sonlanacak ve normal uykusunu alacak, işlerini daha çok evde yürütecek... "Ama panellere katılıyorum" dedi, "Peki, katıl" dedik.

Oktay Ekinci, Doğan Hasol, Bülend Tuna

Son yıllarda yaşamakta olduğu rahatsızlık da eklenince herkesin dikkatini çeken çok yorgun bir görüntüsü vardı. Artık uykumu yeterince alacağım, diye söz vermişti konuşmamız sırasında. Ama son günlerde uyuyamıyorum, dedi. Yapması gereken o kadar çok iş vardı ki... Son yıllarda ülkenin tarihi, kültürel, mimari ve arkeolojik değerlerin yanı sıra doğal alanları ile tarım alanları da çok tahribata uğramıştı. Tahribatta sınır tanımayan AKP hükümetinin yaptığı, 12 Eylül döneminin yasalarını dahi aratan düzenlemeler rüyalarına giriyor, bu düzenlemelere karşı yattığı yerden bir şey yapamaması, yazı yazamaması, konuşamaması onu kahrediyordu.

Zihni sürekli yapmak istediklerinde, yapamadıklarında ve programlanan ama gidemediği, gidemeyeceği panellerde, toplantılarda, sempozyumlardaydı. Tüm işler olduğu gibi kalmıştı. Nasıl uyuyabilirdi ki?

Üstelik doktorlar yazı da yazma diyordu. Doktorların koyduğu yasaklar önemli değildi, yazabilse... Yataktan kalkamadığı için zaten yasaklara zorunlu olarak uyuyordu. Engelinin olması, yılların alışkanlıkları ile yaptıklarını yapamamak zihnini yoruyordu diye düşünmüştüm o gün sohbetimizin sonunda. Rüyalari yapmak istedikleri ile doluydu.

Uykusuzluğunun nedeni işte zihnini yoran bu düşünceler, dedim. Doktora bundan bahsettin mi, dedim. Bunu sorduğumda uykusuz gecelerin sonunda yorgun düştüğünde gördüğü bir rüyayı paylaşmak istedi.

Mimarların müelliflik haklarını da ellerinden alan 6495 sayılı “torba yasa” Anayasaya aykırı bir şekilde yürürlüğe girmiş, tartışması bile yapılamayacak bir konu yasallaşmıştı. Bu durum Oktay’ın rüyalarına girmişti.

Rüyasında Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan Bayraktar ile karşılaşılıyorlar ve tartışmaya başlıyorlar. Üzerine yürüyor, neredeyse yumruklaşma seviyesinde, ortalık çok gergin. Konu “torba yasa”. Oktay, bakana kızgınlıkla soruyor: “*Yani şimdi Türk Mimarlarının eserlerinin sanat eseri olup olmadığına, konuyla ilişkisi olmayan, sizin atadığınız yedi zibidi mi karar verecek?*”

Anlatırken hâlâ rüyasının etkisinde, sıcaklığına yaşamakta olduğu bir olayı aktarıyormuş gibi heyecan duyarak aktarması Oktay’ın son günlerde aldığı ilaçlara rağmen uyuyamamasının nedenini açıklıyordu sanki.

“Daha kötüsü bu rüyayı bir psikolog kızımıza anlattım, ne yanıt aldım?” dedi.

Psikologdan aldığı yanıt verdiğimiz mücadelede, okyanustaki yalnızlığımızı da vurguluyordu.

Genç psikolog, “*Ne var, karar versin ne olacak!*” demesin mi?

“İşte Sami” dedi, “çok çalışmak gerekli, anlatmak, duyurmak, yazmak. Yapacak çok iş var, bize çok iş düşüyor” dedi son olarak.

Bir taraftan haberleri izleyip endişelenirken, bir taraftan da çaresizliğine, yazamadığına üzülürken dinlenmenin ne demek olduğunu bilmeyen vücudu çok yorgun düşmüştü. Sen dinlen artık, diyerek ayrıldık yanından...

C. Sami YILMAZTÜRK

Mimarlara Mektup, no. 177 (Kasım 2013)

PERRAN DOĞANCI ANISINA

KİM BİLİR, NERDE, NASIL, KAÇ YAŞINDA...

Geçtiğimiz 11 Aralık Çarşamba günü, aziz ve kadim dostum Mimar Perran Doğancı ile telefonla görüşüyorduk. Konu, cuma günü arkadaşlarla yapacağımız yemekli toplantıyı, yağın kar dolayısıyla bir hafta ertelemekti. Neyse, konu konuyu açtı, konuşmamız yarım saate yakın sürdü, birbirimize sağlık ve mutluluk dilekleriyle sona erdi. Ne var ki birkaç saat sonra vefat haberini alacaktım. Şoke oldum.

Neyyire Perran Doğancı, 1928 yılında İstanbul'da doğdu. Babası Naci Bey, Haseki Hastanesi başhekimisi ve KBB uzmanı bir doktordu. Ne var ki babasını çok erken yaşta kaybetmişti. Annesi Bedriye Hanım, çocukları Rezzan, Perran ve Kâzım'a kol kanat gerdi.

Perran, eniştesi Dr. Sadi Irmak'ın da desteğiyle öğretimine devam etti. İstanbul Kız Lisesi fen şubesinden pekiyi derece ile mezun oldu. O dönemin iyi liselerinden mezun olmuş çalışkan öğrencileri, yüksek tahsilleri için İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni veya İstanbul Teknik Üniversitesi'ni tercih ederler, istedikleri fakülteyi yüzde yüz kazanırlardı. Perran, önce baba mesleği tıbbi tercih ettiyse de annesi "Kızım baban özveriyle çalışan, gecesi gündüzü olmayan bir insandı; kendini çok yıprattı; ne olur sen mühendis ol" dedi, Perran'ın da aklı yattı. İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesine girdi.

O zamanlar Güzel Sanatlar Akademisi (şimdiki Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi) Mimarlık Bölümü, Fransız Academie Beaux Arts sisteminde ve 5 yıllık öğretimle yüksek mimar diploması veriyor, buna karşılık İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi ise Alman Stuttgart Technische Hochschule müfredat programına göre, önceleri 6 yıl, daha sonra 5 yılda mühendislik nosyonu da kazandıran mimarlık öğretimiyle yüksek mühendis diploması veriyordu.

Perran Doğancı İTÜ Mimarlık Fakültesi'nden 1951 yılında mezun oldu. Bir süre Y. Müh. Mimar Fatin Uran mimarlık bürosunda çalıştı. Daha sonra Çağaloğlu, Çatalçeşme Sokakta bulunan baba evinde kendi bürosunu kurdu. Böylece Türkiye'nin bağımsız çalışan ilk kadın mimarı oldu. Bürosunu, evin alt kattaki bölmelerini kaldırarak büyük bir atölye durumuna getirmişti.

Yıl 1958. Ben henüz kendisiyle tanışmıyor, Topkapı Sarayı restorasyon işlerinde çalışıyordum. Serde İzmirlilik var ya, İzmir Bornova'da kurulacak Ege Üniversitesi Kampus Proje Yarışması ilgimi çekti. Sınıf arkadaşım Kadri İlal ve Zafer Koçak'la şartnameyi aldık. Aldık da projeyi nerede çizeceğiz? Zafer, "Benim tanıştığım mimar Perran Abla var; onun bürosuna gidelim, beraber çalışmayı teklif edelim" dedi (bizden 5 yaş büyük ablamızdı).

İlk etütlerimizi götürdük, inceledi; evvela "Siz epey yol almışsınız, siz devam edin, büromu da kullanabilirsiniz" dediyse de sonunda beraber çalışmaya ikna ettik. Çünkü piyasada epey işleri olan bir mimardı. Ne var ki o, akşama kadar kendi işiyle meşgul oluyor; biz akşam şantiyeden çıktıktan sonra Kristal Büfe'de ayran-sandviç atıştırıyor, sonra gece yarısına kadar büroda çalışıyor, proje teslimine yakın günlerde masa başında sabahlıyorduk. Sabahladığımız geceler Bedriye Hanımın nefis yemekleri imdadımıza yetişiyordu.

Bir sabah şantiyeye gittiğimde kontrol mimarı Macit Kural, "Tebrik ederim" dedi. Ben aval aval yüzüne bakıyorum; devam etti "Sabah radyoda isimlerinizi duymadınız mı, Ege projesinde birinci oldunuz" dedi. Demek ki bu ekip sağlam bir ekipti. İşte ondan sonra büronun "konkur ortağı" olduk.

Girdiğimiz yarışmalarda grubumuzda bazı ayrılanlar, bazı yeni arkadaşlar oldu. Perran ve ben hep sabit kaldık. Ardı ardına katıldığımız mimari proje yarışmalarında 15 kadar derece ve mansiyon ödülleri aldık.

Sonraları iş ortaklığımız bitse de dostluğumuz hiç bitmedi. Ben bürokrasiye geçtim, Perran Almanya'ya, Freiburg'a gitti; orada çok başarılı çalışmalar yaptı. Sonu gelmese de Alarich Geiger'le evlendi. İstanbul'a döndüler. Perran Beylerbeyi sırtlarında Boğaz'a nâzır büyücek bir villa yaptı; bürosunu oraya taşıdı; çok sevdiği yeğenleri ve köpeği Asena ile yaşadı. Zaman zaman yaptığımız çalışmalara o villada devam ettik.

Emeklilik dönemlerimizde kendisiyle ailecek birçok dış geziye katıldık. Beraberce yılbaşıları geçirdik. Mısır piramitleri, Kahire, İskenderiye, Luxor, Karnak, Assuan, Rio de Janeiro, Buenos Aires, Londra, Tunus, Roma, Prag, Madrid, Barselona gibi kentlere mimarlık gezileri yaptık. Video ve CD'ler o günlerin anısı olarak kaldı.

Son yıllarda, proje müellifi olduğu ve çok emek verdiği Beyoğlu, İstiklal Caddesinde bulunan Muammer Karaca Tiyatrosu'nda ve de Kadıköy Meydanı'ndaki İş Bankası binasında yapılan tadilat bedelsiz olarak danışmanlık yapmak istiyor, ne var ki kimsenin umurunda olmuyordu. İşte bu gibi nedenlerle Almanya ile Türkiye'yi kıyaslar, oralarda mimara ve eserlerine verilen değere karşın burada mimarın hiç kaale alınmadığını yana yakıla anlatırdı.

Artık sözü fazla uzatmamın anlamı yok. Yalan dünya... Ruhu şâd olsun.

Bu anı yazımı Cahit Sıtkı Tarancı'nın "35 Yaş" şiirinin son dizeleriyle bitiriyorum:

*Neylersin ölüm herkesin başında,
Uyudun, uyanmadın olacak.
Kim bilir, nerde, nasıl, kaç yaşında,
Bir namazlık saltanatın olacak,
Taht misali o musalla taşında.*

Yılmaz ERGÜVENÇ

Mimarlara Mektup, no. 179 (Ocak 2014)

SUAT GÜVEN'İ KAYBETTİK

1928 yılında İstanbul'da doğdu. Babasının memuriyeti dolayısıyla ilkokul, ortaokul ve liseyi Malatya'da bitirdi. Yükseköğrenimini 1954 yılı şubat döneminde tamamlayarak İTÜ Mimarlık Fakültesi'nden Yük. Müh. Mimar olarak mezun oldu.

Askerlik hizmetinden hemen sonra 1955 yılında intisap ettiği İstanbul Belediyesi'nde sırası ile Harita Şubesi müdürü, Mesken ve Gecekondu müdürü ve İmar Planlama müdürü görevlerini yürüttü.

1962'de ailesi ile birlikte yerleştiği İsviçre'nin Lausanne kentinde çeşitli mimarlık ve inşaat bürolarında çalıştı. Belediye Meclisi tarafından yetkili kılındığından, sosyal konutlar, villalar ve bazı sanayi tesisleri (benzin istasyonu, okul, matbaa, döküm atölyesi) ile katıldığı bazı mimari müsabaka projelerini hazırladı ve inşaatların kontrolünde bulundu.

Suat Güven (sağdan üçüncü) arkadaşlarıyla...

1969 yılında Türkiye İmar ve İskân Bakanlığı ile İstanbul Belediyesi'nin daveti üzerine ülkeye dönerek tekrar İstanbul Belediyesi'nde bu kez İmar ve Planlama Birleşik Müdürlüğü görevini 5 yıl müddetle sürdürdü. 1974 yılında istifa ederek görevinden ayrıldı.

1974 yılında önde gelen inşaat malzemesi sanayicileri tarafından kurulan Toplu Konut Holding AŞ'ye girdi. Ayrıca bu dönemde 8 yıl kadar Prof. Dr. Muhteşem Giray'ın müdürlüğünü yaptığı Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Yüksek Okulu'nda mimari proje hocalığı yaptı. 1981 yılından günümüze kadar genel müdürlüğünü üstlendiği Toplu Konut Holding AŞ halen İstanbul Ümraniye'de sosyal konutlar inşa etmektedir.

1957 yılından bu yana Öznur Güven ile evli olup, Fransızca öğretmeni olan bir kızı, makine yük. müh. ve inşaat yük. müh. olan iki oğlu ile altı torunu bulunmaktadır.

Suat Güven 2 Şubat 2013'te rahatsızlanarak ebediyen aramızdan ayrıldı.

Sevgi ve saygı ile anıyoruz.

Mimarlara Mektup, no. 169 (Mart 2013)

SEVGİLİ VE DEĞERLİ ARKADAŞIM SUAT GÜVEN

Suat'la 5 yılımız İTÜ Mimarlık Fakültesinde beraber geçti.

İkinci Dünya savaşı bitmiş olmasına rağmen 1948-53 arası yine mahrumiyet yılları sayılır. Bu zaman diliminde Taşkıışla'nın çizim atölyelerinde, muhteşem hollerinde mutlu bir talebelik yaşadık.

Zaman zaman hocalarımızın girdiği müsabakalarda çizim yaparak kendimizi geliştirmeye uğraşırdık.

Suat çalışkan, azimli, esprili, sevecen bir arkadaşı. Herkese elinden geldiğince yardımcı olurdu.

Öğrencilik yıllarının acı ve tatlı hatıralarını unutmak mümkün değil.

Mezun olduktan kısa bir süre sonra askere gittik. 40. dönem yedek subaylık hizmetini Kâğıthane'deki İstihkâm Okulunda beraber yapmıştık. Yaz sıcaklığında zorlu talimlerden sonra, istirahat zamanında Hasan Erenay, Suat ve ben neşeli sohbetler yapar, terhis olmaya kaç gün kaldığını sayardık.

Askerlik sonrası hayata atıldıktan sonra herkesin yolu ayrıldı.

Suat bir süre İstanbul Belediyesinde çalıştıktan sonra İsviçre'ye gitmişti.

Orada 7 sene kadar, mimarlık ofislerinde ve inşaat firmalarında bilhassa sosyal konutlar, villalar üzerinde çalıştı.

1969 yılında İmar ve İskân Bakanlığı ve İstanbul Belediyesinin daveti üzerine yurda döndü. Kendisine teklif edilen Belediye İmar ve Planlama Birleşik Müdürlüğünü beş yıl süreyle yürüttü.

1974'te bu görevden ayrılarak, inşaat malzemesi üreten firmalar tarafından kurulan Toplu konut Holding AŞ'nin genel müdürlüğünü üstlendi. Bu şirketteki görevi sırasında sosyal konutlar, villalar vs inşaatlarını yönetti. Hayatının sonuna kadar bu şirkette çalıştı.

Suat'la hiç kopmadık. Ayda bir yemekli toplantılarda, sınıf arkadaşları buluşur, tatlı sohbetler eşliğinde yemek yerdik. İyi bir aile babası, sosyal ilişkileri çok kuvvetli, herkes tarafından sevilen ve sayılan bir kişi olan sevgili arkadaşım Suat nur içinde yatsın.

Yaşar MARULYALI, Yük. Müh. Mimar

Mimarlık Vakfı Başkanı

Mimarlara Mektup, no. 169 (Mart 2013)

TAMER DENGİZ'İ KAYBETTİK

1971 yılı İDMMA Kadıköy Mühendislik ve Mimarlık Yüksek Okulu mezunu, 8125 oda sicil numaralı meslektaşımız Tamer Dengiz'i 15 Haziran 2012 günü kaybettik.

Tamer Dengiz, meslek hayatına İstanbul Anakent Belediye'sinde başlamış, Beyoğlu Belediyesinde bir süre çalıştıktan sonra, sırasıyla, Bayrampaşa, Eyüp ve Şişli belediyelerinde imar müdürü olarak görev yapmış, 2006 yılında emekli olmuştur.

Ailesinin, dostlarının ve mimarlar topluluğunun başı sağ olsun.

Mimarlara Mektup, no. 161 (Temmuz 2012)

SEVGİLİ TAMER DENGİZ ANISINA

Sevgili Tamer, tanışmamız 1980 yıllarına dayanıyor. Sen Şişli'de ben Beşiktaş Şube Müdürlüğü'nde çalışıyordum. Ben 1989 yılında memuriyetten istifa etmiştim; o yıl yapılan genel seçimler sonucunda Şişli Belediye Başkanlığı'nda yönetici olarak görev almıştım. O tarihte Şişli, Kâğıthane belediyeleri ayrılmıştı. Gayrimenkul, makine parkı vs gibi şeylerin ve personel ayrımı yapılıyor idi. Şişli adına bu çalışmalara ben katılıyordum. Bir taraftan da teknik kadrodan yeni yapılanma için çalışıyordum. Bir gece seni evinden arayarak beraber çalışma isteğimi sana iletmiştim. Sen o tarihte Bayrampaşa'da

çalışıyordun. Telefonda bana, “Neden ben?” diye sormuştun. Sevgili Tamer, sana kısaca, “Şişli yeni yüzler görsün” diye cevap vermiştim.

Bu görüşmeden sonra seninle çok yakınlaştık. Daha sonra bize verilen sözler tutulmadı. Senin atanı yaptıramadım ve ben görevi bıraktım.

Seninle dostluğumuz hep devam etti, sürdü, sıkılaştı. Ben serbest yaşama alıştım. Sen bir müddet sonra Şişli’ye geldin. Ben de 1999’da meclis üyesi oldum. Yeni yönetim kadrolaşmasında sana yer vermedi. Kimseye küsmedin, darılmadın. O müthiş efendiliğinle, o müthiş kibarlığın ve nezaketin ile kimseye bir şey söylemedin.

Bu arada sağlık problemlerinin ilgilendin. Hep haberleştik, buluştuk, ülkemizin geleceğinden yerel yönetimlerden konuştuk. Birbirimizi tanıdıktan sonra çok arar olduk. Arada bir cumartesileri yaptığımız et balık mangal partilerinde hep aklımıza ilk gelen birinci konuğumuz sendin. En güzel köfteyi, en güzel çinekopu, en güzel istavriti hep beraber tatmanın keyfini yaşadık.

Ben 2004 yılından beri yavru vatanda iş yapmamdan dolayı iş seyahatlerinden dönüşte hep bir araya geldik, sohbetler ettik iş nedeniyle zaman zaman ayrılıklarımız oluyordu. Senin sağlıkla ilgili inişli çıkışlı seyrin devam ediyordu ama hep umutluyduk.

Son telefon görüşmemizde içimiz çok burkuldu; beni eski halimle hatırlayın, demen bizi çok ezdi.

Bugün şunu diyebilirim: Seni seven seni özleyen arkadaşların olarak iyi ki seni tanımışız, iyi ki senin gibi bir dostumuz olmuş, iyi ki “adam gibi adam” bir arkadaşımız olmuş. Söylediğim gibi şans yanında olamadı, seni çok erken yitirdik. Bu bizi üzdü, üzüyor.

Yeni mekânın sana rahat olsun.

Esat AYCİBİN

Mimarlara Mektup, no. 161 (Temmuz 2012)

TAMER DENGİZ ANISINA

1983 yılında İstanbul Belediyesinde işe başladığımda ilk tanıdığım kişiler arasında, sessiz, ağırbaşlı, saygı uyandıran, bir o kadar da bilgili ve mütevazı yapısıyla beni çok etkilemişti. İlerleyen günlerde hep zor anlarımıza yetişen, bilgisiyle çalışmalarımıza yön veren mütevazı kişiliği ve dostluğuyla sorunlarımıza birlikte çözüm arayan biri oldu.

Daha sonra Şişli Belediyesinde çalıştığımız dönemde idareci kimliğinde daha çok bizden biri olan mesai arkadaşımızdı. Tüm mesai arkadaşlarına özü sözü doğru insan dedirten, kimsenin kalbini kırmamaya çalışan, son zamanlarda, birçok kişinin adını anmakta tereddüt ettiği, çekindiği, korktuğu, bizlerin kendisine konduramadığımız hastalığını ise gayet makul karşılayan, yaşadığı ıstırapı çevresine hissettirmemeye çalışan gerçek bir İstanbul beyefendisi olarak hafızalarımızda yer edecek ender insanlardan biri olarak seni her zaman özleyeceğiz ve unutmayacağız.

Z. Güler ÖZDEMİR, Mimar

İmar ve Şeh. Müdürü ve Şişli Belediyesi İmar Müdürlüğü Çalışanları

Mimarlara Mektup, no. 161 (Temmuz 2012)

PROF. TURGUT ÖVÜNÇ: “TONTON”U ANMAK...

Şöyle başlamalıyım: Değerli hoca, son derece sakın, asla sesini yükseltmeyen biriydi ve tabii birlikte olmaktan huzur duyduğu insanlarla çalışır, onlara her zaman böyle seslenirdi: “tonton”. Bu sözcükle belki de kendisini karşısındakine yansıtır, onlardan da kendisini algılamalarını ve onun gibi olmalarını bekliyordu. Değerli dostu Prof. Dr. Bülent Özer’in ayrılış konuşmasında çok hassasiyetle belirttiği gibi, sessizlikle kendisini ifade etmesini bilen ender kişiliklerden biriydi. Ancak insanların kendilerini bilmelerini bekler, gerektiğinde bunu etkili bir biçimde ifade ederdi. Bu çok ender fırtına hali, şahit olanlarca iyi bilinirdi.

İTÜ’nün 1953’teki yıllığında ise belli ki bir arkadaş tarafından kendisi için kaleme alınmış yazıda bir başka sözcük, kısa ifadelerinin başına yerleştirdiği, sıcakkanlılığıyla herkesle yakınlaşmasını sağladığı belirtilen bir sözcük var: “abi”. İhtimal, daha sonraki yıllarda düşünsel planda çok daha olgun biçimde üzerinde duracağı “kardeşlik ve sevgi” temasının bir başlangıcını bu kısa ve öz sözcüğün içine sığdırmıştı.

Bu yazı, elbette kuru bir özgeçmiş dökümü olmayacak. İnsanlar, ancak yaşam koşulları çerçevesinde belirlenen ve belirlendiği yaşam çizgisi içinde birtakım şeylerin üstesinden gelmeye muktedir. Bunlar da geride bırakılan izlerle algılanır oluyor. Turgut Övünç her şeyden önce bir İstanbullu, Kadıköylü ve Modalı idi. Tabii hiçbir yer ve koşullar içinde bulunduğumuz zamanlar gibi değil. 1926’da yaşamına mühendis (Cumhuriyet döneminin ilk demiryolu mühendislerinden) bir babanın oğlu olarak başlıyor. Bir de erkek kardeşi var. Doğal olarak da o çevrede okuyor ve o sosyal çevrede yetişiyor. Moda İlkokulu ve o dönemler için daha da önemli görünen St. Joseph, ya da öğrencilerin ağzındaki biçimiyle ‘Aziz Yusuf’. Fransızca ve kültürel faaliyetleriyle Kadıköy Halkevi. Okul, Lasalienne ilkerle özdenetim duyguları yüksek öğrenci yetiştiriyor. Daha sonra yükseköğrenim, İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi. Sınıf arkadaşları arasında kimler yok ki? Sonraki yıllarda meslek camiası ve toplum tarafından da tanınan bir sürü genç: 1953 yılındaki listeden isim sırasıyla Arman Güran, Enis Kortan, Güngör Kaftancı, Levent Aksüt, Metin Hepgüler, Nişan Yaubyan, Yaşar Marulyalı, Yılmaz Sanlı, Yılmaz Tuncer, bu isimlerden bir kısmı. 1953, Turgut Övünç’ün yüksek mühendis ‘mimar’ olarak mezuniyet yılı. Bu arada, ne zaman başladığı açık değil ama kendisini kültürel olarak geliştirmenin yanı sıra vücut geliştirmeye de adıyor. Böyle bir ilgisi var.

Askerlik ve serbest denemelerden sonra 1959 yılında Yıldız’daki İstanbul Teknik Okuluna asistan (öğretmen yardımcısı) olarak giriyor. 1964’te yeterliliğini verip öğretmen oluyor. Daha sonraki yıllarda dünyadaki ve Türkiye’deki gelişmelere paralel olarak kurumun üniversite olmasına kadar gelişen bir süreç var. Akademizmin gelişmesi ile birlikte de gereken kademeler sırasıyla aşıyor: Değerli hocamız, 1979 yılında Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Kürsüsü’nde profesördür. Daha sonra kurum olarak genişleme ve gelişme sorunları ve sosyal olaylar arasında başta Kürsü ve Mimarlık Bölümü başkanlığı dahil, birçok akademik ve idari görevde yer aldığını görüyoruz. Tarihler, o yılları yaşayanlar tarafından özellikle bilindiği gibi, çok kritik süreçlerin yaşandığı dönemlere işaret etmektedir ve kendine özgü koşullar yaşanmaktadır. Süreçte yetiştirdiği birçok lisans, lisansüstü öğrencisi var. Ancak bir doktora öğrencisi bulunuyor, Dr. (şimdilerde Prof.) Nuran Kara (Pilehvarian). 1993’teki emekliliğine kadar eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürüyor. Sonrasında ise aynı faaliyetleri çeşitli vakıf okullarında, neredeyse aramızdan ayrılanlara kadar sürdürdüğünü görmekteyiz.

Ben hocayı 1964'te Yıldız'daki Teknik Okulun ikinci sınıfındayken önce Proje yürütücüm olarak, daha sonra da Mimarlık Tarihi dersine girerken tanıdım. Sakin ve herkese değer veren tavrı çok etkileyiciydi. Ara sıra da Moda burnunda üçgen vücut, kollar sıvalı vaziyette, daha sonra eşi olan Nebahat Hanım'la el ele dolaşırken gördüğümüzü anımsıyorum. O yıllardan sonra, kendisini yakın bulduğumuzdan olsa gerek, farklı kürsülerde olmamıza rağmen sıkça yanına giderdik, derin bilgisinden yararlanırdık.

50'li yıllardan başlayarak 60'lı ve 70'li yılların ilk yarısı özellikle Bayındırlık Bakanlığı tarafından çıkartılan mimari proje yarışmalarına katılma çağıydı denebilir. Özellikle akademik yaşam bu yarışmalara katılmayı bir taraftan kolaylaştırıyor, diğer taraftan da gerekli kılıyordu. Turgut Hoca'nın da gerek tek başına, gerekse arkadaş/meslektaşlarıyla bu yarışmalara katılarak birçok derece ve mansiyon aldığı bilinmektedir. Bunlardan ve belki de ortaya çıkardıklarından en önemlisi, hem Moda'dan hem farklı birlikteliklerden mesai arkadaşları ve her ikisi de artık rahmetli olan Affan Kırımlı ve Prof. Suha Toner'le birlikte yarışmasını kazanarak gerçekleştirdikleri; bugün Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi İbn-i Sina Hastanesi olarak adlandırılan hastane kompleksidir. Bunun dışında YTÜ'de akademik ilgi alanı çerçevesinde çeşitli koruma, rölöve- restorasyon ve çeşitli çevre düzenleme projesi çalışmaları bulunmaktadır.

Turgut Hoca'nın ayrıca akademik çalışmalarıyla yöneldiği mimarlık tarihi ve restorasyon alanlarında yaptığı ve yaptırdığı bir çok çalışma bulunmaktadır. Bunlardan bir kısmı Yıldız Teknik Üniversitesi tarafından basılmıştır. İçlerinden birini anmak gerekirse, zamanına göre yeni sayılabilecek eğilime yaklaşım yapması bakımından ilginçtir: *Bir Anastilos Çalışması, Bergama Akropolü İyonik Tapınağı Tasarımı*, İstanbul: Doğan Matbaası, 1984.

Özel hayatında da örnek bir eş ve bir aile reisi olan değerli hocamızın anılarının bize daima yol göstereceği tesellisi ile kendisine bir kez daha saygılarımızı sunuyoruz.

Harun Batırbaygil, Prof. Dr.

Mimarlara Mektup, no. 164 (Ekim 2012)

VAHAP OCAKOĞLU ANISINA: “BİR DOSTUN ARDINDAN...”

Yaşamın her anını gerçek ve verimli kılan insanlardandım ben.

Yeniden başlayabilseydim eğer, yalnız mutlu anlarım olurdu.

Farkında mısınız bilmem. Yaşam budur zaten.

Anlar, sadece anlar. Siz de anı yaşayın.

Jorge Luis Borges

Eski zamanlara, 90'lara dayanır dostluğumuz. Meslek ve meslektaş buluşmaları vesile olsa da, aslında ben dostluğumuzun onun insancıl ve yardımseverliği ile daha da pekiştiğini söyleyebilirim. Meslek ve onun biçimlendirdiği “çevre ve insan” bağlamındaki engeller ve problemler karşısında çok duyarlı idi. Ülkemizin ve özelde Bakırköy'ümüzün yaşanabilir kalması için elbirliği ettiği dostlarına enerjisini aktarmaktan geri durmazdı hiç.

Çok geç öğrendim rahatsızlığını. Şimdi kızıyorum kendime. Biraz da ona... Hep güzellikleri paylaşmıştı dostları ve çevresi ile. Oysa böyle zamanlarda doldurulur dostlukların içi.

Yıl 1995...

Yaşam telaşının alıp başını gittiği yıllarda ailemiz yavrularımızdan birinin onmaz bir rahatsızlığı ile sarsılmıştı. Tüm arkadaşlarımız gibi Vahap da seferber olmuştu. Ne zaman arasam koşar gelirdi. O hep gülen gözleri ile umut ve neşesini de verirdi kan odasında bizlere.

Şimdi düşünüyorum da asıl verilmesi gerekeni vermeye geliyormuş meğer. Sonrasında da hep arar, hatırlar, hatır sorar, ilgisini esirgemezdi.

Diğer taraftan, sevgili dostum Şinasi'nin dediği gibi, "demokrat, açık ve aleni" idi. Eyleminde siyasi olduğu kadar söyleminde de sevecen olabilmeyi başarabilmiş bu aydın ve dik duruşlu dostumu yürekten selamlıyorum.

Işıklar içinde uyusun...

Fehmi ERBAŞ

www.mimarist.org/odadan/